

DECYZJE

DECYZJA RADY (WPZiB) 2020/1464

z dnia 12 października 2020 r.

w sprawie propagowania skutecznych kontroli wywozu broni

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W europejskiej strategii bezpieczeństwa, którą Rada Europejska przyjęła w dniu 12 grudnia 2003 r., przedstawiono pięć kluczowych wyzwań, które stoją przed Unią: terroryzm, rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, konflikty regionalne, niewydolność państwa i przestępczość zorganizowana. Skutki niekontrolowanego przepływu broni konwencjonalnej mają zasadnicze znaczenie w przypadku czterech z tych pięciu wyzwań. W strategii tej podkreślono znaczenie, jakie dla ograniczenia rozprzestrzenienia broni ma kontrola jej wywozu. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii zatytułowana „Wspólna wizja, wspólne działania: silniejsza Europa”, która została przedstawiona przez Wysokiego Przedstawiciela w dniu 28 czerwca 2016 r., potwierdza poparcie Unii dla upowszechniania, pełnego wdrożenia i egzekwowania traktatów i systemów dotyczących wielostronnego rozbrojenia, nieprolifracji i kontroli zbrojeń.
- (2) W dniu 5 czerwca 1998 r. Unia przyjęła politycznie wiążący Kodeks postępowania w sprawie wywozu uzbrojenia, w którym określono wspólne kryteria regulujące legalny handel bronią konwencjonalną.
- (3) W dniu 19 listopada 2018 r. Rada przyjęła strategię UE na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej oraz amunicji do tych rodzajów broni („Zabezpieczanie broni, ochrona obywateli”). Głównym celem tej strategii jest pełna i skuteczna realizacja programu działania Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) z 2001 r. na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach. W strategii tej stwierdza się, że Unia nadal będzie propagować odpowiedzialną i skuteczną kontrolę wywozu broni oraz wspierać upowszechnianie i wdrażanie Traktatu o handlu bronią. W strategii tej stwierdza się też, że Unia nadal będzie wspierać działania Unii Afrykańskiej i stosownych regionalnych wspólnot gospodarczych mające na celu zwalczanie nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni.
- (4) W dniu 8 grudnia 2008 r. Kodeks postępowania w sprawie wywozu uzbrojenia zastąpiono wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB ⁽¹⁾, w którym ustanawia się osiem kryteriów, według których należy oceniać wnioski o wydanie zezwolenia na wywóz broni konwencjonalnej. Wspólne stanowisko przewiduje również mechanizm powiadamiania i konsultacji w odniesieniu do odmowy wydania zezwolenia na wywóz broni, a także środki w zakresie przejrzystości, takie jak publikacja rocznego sprawozdania UE w sprawie wywozu broni. Do wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB przyłączyło się kilka państw trzecich. W wyniku przeprowadzonego w 2019 r. przeglądu tego wspólnego stanowiska przyjęto decyzję Rady (WPZiB) 2019/1560 ⁽²⁾.
- (5) Art. 11 wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB stanowi, że państwa członkowskie mają dokładać wszelkich starań w celu zachęcenia innych państw dokonujących wywozu technologii wojskowych lub sprzętu wojskowego do stosowania kryteriów określonych w tym wspólnym stanowisku.

⁽¹⁾ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99).

⁽²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2019/1560 z dnia 16 września 2019 r. zmieniająca wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz. L 239 z 17.9.2019, s. 16).

- (6) W kwietniu 2013 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło Traktat o handlu bronią, który wszedł w życie w dniu 24 grudnia 2014 r. Celem Traktatu o handlu bronią jest zwiększenie przejrzystości i odpowiedzialności w dziedzinie handlu bronią. Podobnie jak we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB, w Traktacie o handlu bronią określa się kilka kryteriów oceny ryzyka, według których należy dokonywać oceny wywozu broni. Unia popiera – za pośrednictwem specjalnych programów przyjętych na mocy decyzji Rady 2013/768/WPZiB ⁽³⁾ i (WPZiB) 2017/915 ⁽⁴⁾ – skuteczne wdrażanie i upowszechnianie Traktatu o handlu bronią. W ramach tych programów kilku państwom trzecim, które o to wystąpiły, udzielana jest pomoc w zakresie wzmocnienia ich systemów kontroli transferu broni zgodnie z wymogami Traktatu o handlu bronią.
- (7) Należy zatem zapewnić, aby działania informacyjne i pomocowe przewidziane w niniejszej decyzji oraz tego rodzaju działania przewidziane w decyzji (WPZiB) 2017/915 wzajemnie się uzupełniały. W tym celu powinna mieć miejsce regularna wymiana informacji między agencjami wykonawczymi Unii prowadzącymi działania informacyjne w dziedzinie kontroli wywozu broni, a także z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych. Mechanizm koordynacji będzie sprzyjał, w stosownych przypadkach, udziałowi ekspertów z innych państw członkowskich.
- (8) Od 2008 r. Unia rozwija działania w zakresie propagowania skutecznych i przejrzystych kontroli wywozu broni: w ramach wspólnego działania Rady 2008/230/WPZiB ⁽⁵⁾ oraz decyzji Rady 2009/1012/WPZiB ⁽⁶⁾, 2012/711/WPZiB ⁽⁷⁾, (WPZiB) 2015/2309 ⁽⁸⁾ i (WPZiB) 2018/101 ⁽⁹⁾. Prowadzone działania pomogły zwłaszcza w dalszym zacieśnianiu współpracy regionalnej oraz zwiększaniu przejrzystości i odpowiedzialności zgodnie z zasadami i kryteriami oceny ryzyka określonymi we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB. Działania te tradycyjnie dotyczyły państw trzecich leżących we wschodnim i południowym sąsiedztwie Unii.
- (9) W ostatnich latach Unia udzielała również pomocy w usprawnianiu kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania w państwach trzecich. Należy zapewnić skuteczną koordynację z działaniami dotyczącymi kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania.
- (10) Techniczne aspekty wykonania decyzji 2009/1012/WPZiB, 2012/711/WPZiB, (WPZiB) 2015/2309 i (WPZiB) 2018/101 Rada powierzyła niemieckiemu Federalnemu Urzędowi Gospodarki i Kontroli Eksportu („Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA”). Na mocy decyzji 2013/768/WPZiB i decyzji (WPZiB) 2017/915 BAFA jest również agencją wykonawczą dla projektów wspierających skuteczne wdrażanie Traktatu o handlu bronią. Od 2005 r. BAFA jest zaangażowana w realizację szeregu projektów współpracy Unii w dziedzinie kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania. BAFA jest organem właściwym w dziedzinie kontroli wywozu w Niemczech; urząd ten zgromadził duży zasób wiedzy ogólnej i fachowej w zakresie działań informacyjnych, ponadto dzieli się swoimi głównymi kompetencjami z innymi państwami.
- (11) W dniu 28 maja 2018 r. Sekretarz Generalny ONZ przedstawił swój program na rzecz rozbrojenia zatytułowany „Zabezpieczenie naszej wspólnej przyszłości”. Przejrzystość działań wojskowych, polegająca na między innymi sprawozdawczości na temat przywozu i wywozu broni, sprzyja demokratycznej rozliczalności i odpowiedzialnemu sprawowaniu rządów. Działania wspierane niniejszą decyzją przyczyniają się do realizacji celów tego programu, jak również celu zrównoważonego rozwoju nr 16 Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,

⁽³⁾ Decyzja Rady 2013/768/WPZiB z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie działań UE wspierających wdrożenie traktatu o handlu bronią w ramach europejskiej strategii bezpieczeństwa (Dz.U. L 341 z 18.12.2013, s. 56).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2017/915 z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie działań informacyjnych Unii wspierających wdrożenie Traktatu o handlu bronią (Dz.U. L 139 z 30.5.2017, s. 38).

⁽⁵⁾ Wspólne działanie Rady 2008/230/WPZiB z dnia 17 marca 2008 r. w sprawie wspierania działań UE mających na celu propagowanie wśród państw trzecich kontroli wywozu (Dz.U. L 75 z 18.3.2008, s. 81).

⁽⁶⁾ Decyzja Rady 2009/1012/WPZiB z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie wspierania działań UE mających na celu propagowanie wśród państw trzecich kontroli wywozu uzbrojenia oraz zasad i kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB (Dz.U. L 348 z 29.12.2009, s. 16).

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2012/711/WPZiB z dnia 19 listopada 2012 r. w sprawie wsparcia dla działań Unii mających na celu propagowanie wśród państw trzecich kontroli wywozu uzbrojenia oraz zasad i kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB (Dz.U. L 321 z 20.11.2012, s. 62).

⁽⁸⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2015/2309 z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie propagowania skutecznych kontroli wywozu broni (Dz.U. L 326 z 11.12.2015, s. 56).

⁽⁹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2018/101 z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie propagowania skutecznych kontroli wywozu broni (Dz.U. L 17 z 23.1.2018, s. 40).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Aby propagować pokój i bezpieczeństwo, oraz zgodnie z europejską strategią bezpieczeństwa i z globalną strategią na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, Unia dąży do realizacji następujących celów:
 - a) propagowanie skutecznych kontroli wywozu broni przez państwa trzecie zgodnie z zasadami ustanowionymi we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB i w Traktacie o handlu bronią oraz dążenie, w stosownych przypadkach, do komplementarności i synergii z unijnymi projektami pomocowymi w dziedzinie kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania; oraz
 - b) wspieranie wysiłków podejmowanych przez państwa trzecie – na poziomie krajowym i regionalnym – na rzecz zwiększenia odpowiedzialności i przejrzystości w ramach handlu bronią konwencjonalną oraz ograniczenia ryzyka przenikania broni do nieuprawnionych użytkowników.
2. Unia dąży do realizacji celów, o których mowa w ust. 1, przy pomocy następujących działań prowadzonych w ramach projektu:
 - a) dalsze propagowanie wśród państw trzecich kryteriów i zasad ustanowionych we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB oraz w Traktacie o handlu bronią, na podstawie wyników uzyskanych za pomocą wykonywania wspólnego działania 2008/230/WPZiB oraz decyzji 2009/1012/WPZiB, 2012/711/WPZiB, (WPZiB) 2015/2309 i (WPZiB) 2018/101;
 - b) pomoc państwom trzecim w, odpowiednio, opracowywaniu, uaktualnianiu i wdrażaniu stosownych środków ustawodawczych i administracyjnych, których celem jest utworzenie skutecznego systemu kontroli wywozu broni konwencjonalnej;
 - c) pomoc państwom beneficjentom w szkoleniu urzędników wydających zezwolenia i urzędników egzekwujących przepisy, tak aby zapewnić odpowiednie przeprowadzanie i egzekwowanie kontroli wywozu broni;
 - d) pomoc państwom beneficjentom w działaniach informacyjnych ukierunkowanych na krajowy przemysł obronny tych państw, z myślą o zapewnieniu zgodności z przepisami regulującymi kontrolę wywozu;
 - e) propagowanie przejrzystości i odpowiedzialności w ramach międzynarodowego handlu bronią, także poprzez wspieranie krajowych i regionalnych środków propagujących przejrzystość i odpowiednią kontrolę w odniesieniu do wywozu broni konwencjonalnej;
 - f) zachęcanie tych państw beneficjentów, które nie podjęły żadnych kroków w celu przystąpienia do Traktatu o handlu bronią, by to uczyniły, oraz zachęcanie sygnatariuszy tego traktatu do jego ratyfikowania; oraz
 - g) propagowanie dalszej analizy ryzyka przenikania broni i ograniczania tego ryzyka, zarówno z perspektywy przywozu, jak i wywozu broni.

Szczegółowy opis prowadzonych w ramach projektu działań, o których mowa w niniejszym ustępie, przedstawiono w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”).
2. Realizacja prowadzonych w ramach projektu działań, o których mowa w art. 1 ust. 2, jest przeprowadzana przez niemiecki Federalny Urząd Gospodarki i Kontroli Eksportu („Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle –BAFA”). Wybór BAFA uzasadniony jest sprawdzonym doświadczeniem, kwalifikacjami i konieczną wiedzą fachową tego urzędu w odniesieniu do całego przekroju unijnych działań w zakresie kontroli wywozu broni.
3. BAFA wykonuje swoje zadania pod kierownictwem Wysokiego Przedstawiciela. W tym celu Wysoki Przedstawiciel dokonuje niezbędnych ustaleń z BAFA.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację prowadzonych w ramach projektu działań, o których mowa w art. 1 ust. 2, wynosi 1 377 542,73 EUR.
2. Wydatkami pokrywanymi z finansowej kwoty odniesienia określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu Unii.

3. Komisja nadzoruje należyte zarządzanie finansową kwotą odniesienia określoną w ust. 1. W tym celu Komisja zawiera z BAFA umowę w sprawie finansowania. Umowa w sprawie finansowania musi zawierać postanowienie, zgodnie z którym BAFA zapewnia wyeksponowanie wkładu Unii stosownie do jego wielkości.

4. Komisja dokłada starań, aby umowę w sprawie finansowania, o której mowa w ust. 3, zawarto jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej decyzji. Komisja informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia umowy w sprawie finansowania.

Artykuł 4

Wysoki Przedstawiciel składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie regularnych sprawozdań przygotowywanych przez BAFA. Sprawozdania te stanowią podstawę oceny dokonywanej przez Radę. Komisja składa sprawozdania na temat aspektów finansowych realizacji prowadzonych w ramach projektu działań, o których mowa w art. 1 ust. 2.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Niniejsza decyzja wygasa 24 miesiące po dacie zawarcia umowy w sprawie finansowania, o której mowa w art. 3 ust. 3, lub 6 miesięcy po dacie jej przyjęcia, jeżeli w tym okresie nie zawarto umowy w sprawie finansowania.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 12 października 2020 r.

W imieniu Rady
J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

PROJEKT NA RZECZ PROPAGOWANIA SKUTECZNYCH KONTROLI WYWOZU BRONI

1. Cele

Celem niniejszej decyzji jest promowanie rozliczalności i odpowiedzialności w odniesieniu do legalnego handlu bronią zgodnie ze wspólnym stanowiskiem 2008/944/WPZiB, a tym samym przyczynianie się do pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w krajach sąsiadujących z Unii. Niniejsza decyzja ma propagować skuteczniejsze kontrole transferu broni przez państwa trzecie oraz wspierać wysiłki, które państwa trzecie podejmują na poziomie krajowym i regionalnym w celu sprawienia, by międzynarodowy handel bronią konwencjonalną stał się bardziej odpowiedzialny i przejrzysty oraz ograniczenia ryzyka przenikania broni do nieuprawnionych użytkowników. Cele te należy osiągnąć poprzez propagowanie zasad i kryteriów ustanowionych we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB oraz w Traktacie o handlu bronią. Wyniki powinny mieć na celu zwiększenie skuteczności krajowych systemów wywozu broni w państwach objętych działaniami: agencja wykonawcza będzie składać sprawozdania na temat zmian prawnych, instytucjonalnych i innych istotnych zmian oraz na temat dostosowania się tych państw do wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB i, w stosownych przypadkach, do Traktatu o handlu bronią. Dążąc do osiągnięcia tych wyników, należy starać się zapewnić komplementarność i synergię z obecnymi unijnymi projektami pomocowymi na rzecz wdrożenia Traktatu o handlu bronią, jak również w dziedzinie kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania. Zakres beneficjentów na mocy niniejszej decyzji nie powinien pokrywać się z beneficjentami objętymi decyzją (WPZiB) 2017/915.

Aby zrealizować powyższe cele, Unia powinna nadal propagować normy ustanowione we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB, opierając się na osiągnięciach zrealizowanych za pomocą wykonywania wspólnego działania 2008/230/WPZiB i decyzji 2009/1012/WPZiB, 2012/711/WPZiB, (WPZiB) 2015/2309 i (WPZiB) 2018/101. W tym celu państwa trzecie będące beneficjentami powinny otrzymać pomoc w, odpowiednio, opracowywaniu, uaktualnianiu i wdrażaniu stosownych środków ustawodawczych, administracyjnych i instytucjonalnych, które wspierają skuteczny system kontroli transferu broni konwencjonalnej.

Wskazana jest także pomoc w szkoleniu urzędników wydających zezwolenia i urzędników egzekwujących przepisy, którzy są odpowiedzialni za przeprowadzanie i egzekwowanie kontroli transferu broni; należy także udzielić wsparcia na rzecz krajowych i regionalnych środków, które propagują przejrzystość i odpowiednią kontrolę wywozu broni konwencjonalnej. Należy ponadto propagować kontakty z sektorem prywatnym (w tym z przemysłem, instytucjami badawczymi i środowiskiem akademickim), aby zapewnić zgodność z przepisami ustawowymi i wykonawczymi dotyczącymi kontroli transferu broni, ze szczególnym uwzględnieniem wewnętrznych programów na rzecz zgodności.

2. Wybór agencji wykonawczej

Wykonanie niniejszej decyzji powierza się BAFA. W stosownych przypadkach BAFA będzie współpracować z agencjami kontroli wywozu działającymi w państwach członkowskich, właściwymi organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi, ośrodkami analitycznymi, instytucjami badawczymi oraz organizacjami pozarządowymi.

BAFA ma najwięcej doświadczenia w zapewnianiu pomocy związanej z kontrolą wywozu i w prowadzeniu działań informacyjnych. Zgromadziła takie doświadczenie we wszystkich właściwych obszarach kontroli wywozu o znaczeniu strategicznym, zajmując się produktami podwójnego zastosowania związanymi z sektorem CBRN i produktami wojskowymi. Dzięki tym programom i działaniom BAFA zdobyła szczegółową wiedzę na temat systemów kontroli wywozu obowiązujących w większości państw uwzględnionych w niniejszej decyzji.

W odniesieniu do pomocy w zakresie kontroli wywozu broni i działań informacyjnych, BAFA pomyślnie zakończyła wykonywanie decyzji 2009/1012/WPZiB, 2012/711/WPZiB, (WPZiB) 2015/2309 i (WPZiB) 2018/101. BAFA jest również odpowiedzialna za techniczną realizację programu wspierającego wdrożenie Traktatu o handlu bronią, który to program ustanowiono na mocy decyzji 2013/768/WPZiB i (WPZiB) 2017/915.

BAFA jest zatem wyjątkowo dobrze przygotowana do rozpoznawania mocnych i słabych punktów systemów kontroli wywozu obowiązujących w państwach, które staną się beneficjentami działań przewidzianych w niniejszej decyzji. Urząd ten może też w najbardziej skuteczny sposób doprowadzić do synergii między różnymi programami pomocowymi w zakresie kontroli wywozu broni i programami informacyjnymi, jednocześnie pomagając unikać powielania działań. Ma to szczególne znaczenie w przypadku państw-beneficjentów, które otrzymały wsparcie w ramach poprzednich unijnych programów współpracy na rzecz wzmocnienia lokalnych zdolności w zakresie stosowania i aktualizacji krajowego systemu kontroli handlu bronią zgodnie z międzynarodowymi standardami i najnowszymi wydarzeniami.

3. Koordynacja z innymi projektami pomocowymi Unii w dziedzinie kontroli wywozu

Opierając się na doświadczeniach płynących z działań informacyjnych, które Unia prowadziła do tej pory w dziedzinie kontroli wywozu, obejmujących zarówno produkty podwójnego zastosowania, jak i broń konwencjonalną, należy dążyć do osiągnięcia synergii i komplementarności. W tym celu działania, o których mowa w pkt 5, powinny być prowadzone wyłącznie w państwach, które nie są jeszcze objęte projektem pomocowym na rzecz działań informacyjnych w ramach Traktatu o handlu bronią. W stosownych przypadkach można dążyć do synergii w powiązaniu z innymi działaniami finansowanymi z budżetu WPZiB lub innymi działaniami dotyczącymi kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania finansowanymi z instrumentów finansowych Unii innych niż budżet WPZiB. Działania powinny być prowadzone w pełnej zgodzie z ograniczeniami prawnymi i finansowymi dotyczącymi korzystania z odpowiednich instrumentów finansowych Unii.

W tym celu będzie miała miejsce regularna wymiana informacji między agencjami wykonawczymi prowadzącymi działania informacyjne Unii w dziedzinie kontroli wywozu, a także z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych. Ten mechanizm koordynacji powinien zostać sformalizowany; należy również, w stosownych przypadkach, zachęcać do udziału ekspertów z innych państw członkowskich.

4. Koordynacja z projektami pomocowymi innych darczyńców w dziedzinie kontroli wywozu

W stosownych przypadkach należy dążyć do osiągnięcia synergii i komplementarności z projektami pomocowymi innych darczyńców obejmującymi działania informacyjne dotyczące kontroli wywozu. Zgodnie z pkt 3 koordynacja z innymi darczyńcami powinna być prowadzona przede wszystkim w odniesieniu do działań, o których mowa w pkt 5.2.1–5.2.3 i 5.2.6.

5. Opis działań prowadzonych w ramach projektu

5.1. Cele projektu

Głównym celem jest udzielenie pomocy technicznej państwom-beneficjentom, które wykazały wolę poprawy swoich norm i usprawnienia praktyk dotyczących kontroli wywozu broni. Aby osiągnąć ten cel, w podejmowanych działaniach trzeba będzie uwzględnić status państw-beneficjentów, w szczególności:

- ich ewentualne członkostwo lub wnioski o członkostwo w międzynarodowych systemach kontroli wywozu dotyczących transferu broni konwencjonalnej oraz produktów i technologii podwójnego zastosowania,
- ich kandydaturę do członkostwa w Unii, z uwzględnieniem tego, czy dane państwo-beneficjent jest oficjalnym bądź potencjalnym kandydatem,
- ich zdolności jako producenta, importera lub ośrodka handlowego dotyczące handlu konwencjonalnym sprzętem wojskowym i technologiami wojskowymi,
- poziom dojrzałości istniejącego krajowego systemu kontroli wywozu, ze szczególnym uwzględnieniem postępów poczynionych w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach poprzednich programów współpracy w zakresie kontroli wywozu broni finansowanych przez Unię, oraz
- ich stanowisko w odniesieniu do Traktatu o handlu bronią.

Jeżeli państwa-beneficjenci objęte pomocą są tylko sygnatariuszami Traktatu o handlu bronią, działania powinny się skupić – o ile jest to możliwe – na skuteczniejszym określeniu rodzaju przeszkód stojących na drodze do ratyfikacji Traktatu o handlu bronią, w szczególności jeśli są to przeszkody natury prawnej lub regulacyjnej i mają związek z brakami lub potrzebami w zakresie zdolności wdrożeniowych. Jeżeli państwa objęte pomocą nie podjęły żadnych kroków w związku z Traktatem o handlu bronią (nie podpisały go, nie ratyfikowały ani do niego nie przystąpiły), działania powinny skupić się na propagowaniu przystąpienia do Traktatu o handlu bronią, o ile to możliwe – przy wsparciu innych państw-beneficjentów, które już go ratyfikowały.

5.2. Opis projektu

5.2.1. Warsztaty regionalne

W ramach projektu odbędzie się maksymalnie osiem dwudniowych warsztatów regionalnych, które obejmą szkolenia teoretyczne i praktyczne, jak również będą stanowić okazję do dialogu służącego scaleniu podejść regionalnych w odpowiednich dziedzinach kontroli wywozu broni konwencjonalnej.

W warsztatach (maksymalnie 35-osobowych) uczestniczyć będą m.in. urzędnicy rządowi z odnośnych państw-beneficjentów. W stosownych przypadkach można również zapraszać m.in. przedstawicieli parlamentów narodowych, przemysłu i społeczeństwa obywatelskiego.

Szkolenie będą prowadzić eksperci (w tym byli urzędnicy) z krajowych administracji państw członkowskich, przedstawiciele państw, które dostosowały się do wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB, oraz przedstawiciele sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego.

Warsztaty mogą odbywać się w państwie będącym beneficjentem lub w innym miejscu, które zostanie określone przez Wysokiego Przedstawiciela po konsultacjach z Grupą Roboczą ds. Wywozu Broni Konwencjonalnej (COARM).

Warsztaty regionalne zostaną zorganizowane, jak następuje:

- a) maksymalnie dwa warsztaty dla państw z Europy Południowo-Wschodniej;
- b) maksymalnie dwa warsztaty dla państw z Europy Wschodniej i Kaukazu uczestniczących w europejskiej polityce sąsiedztwa;
- c) maksymalnie dwa warsztaty dla państw z Afryki Północnej położonych nad Morzem Śródziemnym uczestniczących w europejskiej polityce sąsiedztwa; oraz
- d) maksymalnie dwa warsztaty dla państw z Azji Środkowej.

Aby wspierać współpracę międzyregionalną, do udziału w co najmniej jednym z warsztatów dla każdego regionu zostaną zaproszone kraje partnerskie z innych regionów.

Ten podział regionalny zakładający zorganizowanie dwóch warsztatów w danym regionie może zostać niezrealizowany w przypadku wystąpienia niesprzyjających okoliczności (na przykład w przypadku niespodziewanie małej liczby uczestników, braku poważnej oferty zorganizowania warsztatów ze strony któregośkolwiek z państw-beneficjentów z danego regionu lub powielania działań z innymi działaniami innych podmiotów organizujących działania informacyjne). Jeżeli nie dojdzie do zorganizowania jednego lub większej liczby tych warsztatów, można zwiększyć liczbę warsztatów dla któregoś lub którychś z pozostałych wyżej wspomnianych regionów, z zachowaniem ogólnej górnej granicy dwunastu warsztatów.

5.2.2. Wizyty studyjne

W ramach projektu odbędzie się maksymalnie siedem dwu- lub trzydniowych wizyt studyjnych z udziałem urzędników rządowych; celem tych wizyt będą odpowiednie organy państw członkowskich UE lub innych państw-beneficjentów.

Wizyty studyjne powinny objąć od dwóch do czterech państw-beneficjentów. Państwa-beneficjenci wizyt studyjnych nie muszą być położone w tym samym regionie.

5.2.3. Pomoc indywidualna i zdalna udzielana państwom-beneficjentom

W ramach projektu odbędą się warsztaty dla indywidualnych państw-beneficjentów, na ich wniosek, których łączny czas trwania nie może przekroczyć 10 dni.; W warsztatach tych wezmą udział urzędnicy państwowi z państw-beneficjentów, w tym urzędnicy administracji rządowej, urzędnicy wydający zezwolenia i urzędnicy egzekwujący przepisy; najlepiej byłoby, gdyby warsztaty te zostały zorganizowane w odpowiednich państwach-beneficjentach. W zależności od konkretnych potrzeb i dostępności ekspertów z państw-beneficjentów i z państw członkowskich ogólna dostępna liczba 10 dni zostanie podzielona na poszczególne szkolenia trwające co najmniej dwa dni.

Warsztaty w ramach pomocy indywidualnej będą organizowane przede wszystkim na wniosek państw-beneficjentów. Ich celem jest zajęcie się konkretną kwestią związaną z kontrolą wywozu broni, którą zasygnalizowało państwo-beneficjent na przykład przy okazji warsztatów regionalnych lub w ramach regularnych kontaktów z unijnymi ekspertami i z BAFA. Podczas warsztatów można będzie omówić kwestie oraz propozycje państw-beneficjentów dotyczące kontroli wywozu broni, m.in. ukierunkowanych krajowych środków budowania zdolności, kontaktów z przemysłem lub środowiskiem akademickim oraz krajowych strategii szkoleniowych w dziedzinie kontroli wywozu broni.

Ponadto maksymalnie 20 dni zostanie przeznaczonych na wsparcie indywidualne udzielane w ramach pomocy zdalnej (np. przeglądy prawne; konsultacje dotyczące konkretnych przypadków, w tym wsparcie dla oceny technicznej danego produktu; itp.).

Szkolenia będą prowadzić eksperci (w tym byli urzędnicy) z krajowych administracji państw członkowskich, przedstawiciele państw, które dostosowały się do wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB, oraz przedstawiciele sektora prywatnego.

5.2.4. Budowanie zdolności instytucjonalnych i imprezy informacyjne na poziomie zaawansowanym

Projekt przybierze formę maksymalnie trzech warsztatów, każdy trwających nie dłużej niż cztery dni; warsztaty te będą miały na celu zapewnienie wsparcia państw-beneficjentom dysponującym zaawansowanymi systemami kontroli wywozu broni w celu rozbudowywania własnych zdolności krajowych. Podjęte środki obejmą zastosowanie podejścia polegającego na szkoleniu instruktorów, z położeniem nacisku m.in. na dydaktykę, transfer wiedzy i pamięć instytucjonalną w państwie-beneficjencie. Budowanie krajowych zdolności instytucjonalnych powinno obejmować takie kwestie jak zgodność wewnętrzna, zarządzanie ryzykiem oraz powiązania między ograniczeniem zagrożeń hybrydowych a kontrolą wywozu broni.

5.2.5. Konferencja dla krajów partnerskich dysponujących zaawansowanymi systemami kontroli wywozu broni

Projekt przybierze formę jednej konferencji w Brukseli, trwającej nie dłużej niż dwa dni. Konferencja będzie stanowić forum dla dyskusji na poziomie zaawansowanym między unijnymi ekspertami a przedstawicielami wysokiego szczebla (w obszarach polityki, wydawania zezwoleń i egzekwowania przepisów) państw-beneficjentów dysponujących zaawansowanymi systemami kontroli wywozu broni.

Konferencja ta umożliwi uczestniczącym państwom-beneficjentom:

- a) uzyskanie informacji na temat najnowszych wydarzeń związanych z handlem bronią (np. obecnych kanałów dostaw, wpływu nowych technologii i kwestii związanych z polityką bezpieczeństwa, takich jak zagrożenia hybrydowe); oraz
- b) omówienie, w jaki sposób ostatnie zmiany i usprawnienia w zakresie kontroli handlu bronią mogą zostać wdrożone w ramach ich własnego krajowego systemu kontroli wywozu broni, jak również wymianę poglądów na ten temat.

5.2.6. Spotkania oceniające

Aby ocenić wpływ działań prowadzonych na mocy niniejszej decyzji i dokonać jego przeglądu, w Brukseli zostaną zorganizowane dwa spotkania poświęcone ocenie (śródkresowej i końcowej), najlepiej równoległe ze zwykłym posiedzeniem Grupy COARM.

Spotkanie poświęcone ocenie śródkresowej będzie mieć charakter warsztatów z udziałem państw członkowskich. Warsztat te mogą trwać maksymalnie jeden dzień.

Spotkanie poświęcone ocenie końcowej odbędzie się w Brukseli z udziałem państw-beneficjentów i państw członkowskich. Na spotkanie poświęcone ocenie końcowej zostanie zaproszonych maksymalnie dwóch przedstawicieli (stosownych urzędników rządowych) każdego z państw-beneficjentów.

6. Beneficjenci

6.1. Państwa-beneficjenci na mocy niniejszej decyzji

Zakres beneficjentów na mocy niniejszej decyzji nie powinien pokrywać się z beneficjentami objętymi decyzją (WPZiB) 2017/915. Beneficjentami na mocy niniejszej decyzji są:

- a) kraje kandydujące lub potencjalne kraje kandydujące z Europy Południowo-Wschodniej (Albania, Bośnia i Hercegowina, Republika Macedonii Północnej, Czarnogóra, Serbia i Kosowo *);
- b) państwa z Europy Wschodniej i Kaukazu objęte europejską polityką sąsiedztwa (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Republika Mołdawii i Ukraina);
- c) państwa z Afryki Północnej położone nad Morzem Śródziemnym i objęte europejską polityką sąsiedztwa (Algieria, Egipt, Maroko, Tunezja, Jordania i Liban); oraz
- d) państwa Azji Środkowej (Kazachstan, Tadżykistan, Uzbekistan, Kirgistan i Turkmenistan).

6.2. Zmiana w wykazie państw-beneficjentów

COARM może, po konsultacjach z mechanizmem koordynacji, o którym mowa w pkt 3, podjąć decyzję o dodaniu państw do wykazu beneficjentów, o ile nie są one beneficjentami na mocy decyzji (WPZiB) 2017/915. W wyjątkowych przypadkach, gdy zostanie to uznane za istotne, mechanizm koordynacji może również uzgodnić zaangażowanie się we współpracę z beneficjentami objętymi decyzją (WPZiB) 2017/915. Informacje o zmianach powinny być przekazywane w sposób formalny między BAFA a UE za pośrednictwem przewodniczącego COARM.

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

7. Wskaźniki rezultatu i realizacji projektów

Obok oceny końcowej, o której mowa w pkt 5.2.6, w ocenie wyników projektu uwzględnia się następujące kwestie:

7.1. Indywidualna ocena państw-beneficjentów

Po zakończeniu przewidzianych działań BAFA przedstawi Komisji i Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych sprawozdanie z postępu prac w odniesieniu do każdego z państw-beneficjentów, o których mowa w pkt 6.1. Sprawozdanie będzie zawierać podsumowanie działań, które przeprowadzono w państwie-beneficjencie w czasie obowiązywania przedmiotowej decyzji, oraz ocenę i opis zdolności państwa-beneficjenta w zakresie kontroli transferu broni na podstawie informacji dostępnych BAFA. Podstawą oceny będzie stosowanie przez państwo-beneficjenta instrumentów kontroli określonych we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB, o ile nie mają one zastosowania wyłącznie do państw członkowskich.

7.2. Ocena skutków i wskaźniki realizacji

Skutki działań przewidzianych w niniejszej decyzji w odniesieniu do państw-beneficjentów należy ocenić po przeprowadzeniu działań. Ocenę skutków przeprowadzi Wysoki Przedstawiciel, we współpracy z COARM oraz – w stosownych przypadkach – z delegaturami Unii w państwach-beneficjentach i z innymi właściwymi zainteresowanymi podmiotami.

Do tego celu użyte zostaną następujące wskaźniki realizacji:

- czy obowiązują odpowiednie krajowe uregulowania dotyczące kontroli transferu broni oraz czy lub w jakim zakresie są one zgodne z przepisami wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB (w tym stosowanie kryteriów oceny, wdrażanie wspólnego wykazu uzbrojenia UE i sprawozdawczość),
- informacje na temat egzekwowania przepisów, jeśli informacje takie są dostępne,
- czy państwa-beneficjenci są w stanie przedstawiać sprawozdania na temat wywozu lub przywozu broni (np. rejestr ONZ, doroczne sprawozdania przewidziane w Traktacie o handlu bronią, porozumienie z Wassenaar, OBWE i sprawozdania dla parlamentów narodowych), oraz
- czy dane państwo-beneficjent dostosowało się lub zamierza oficjalnie dostosować się do wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB.

W sprawozdaniach dotyczących oceny indywidualnej, o których mowa w pkt 7.1, należy odpowiednio uwzględnić powyższe wskaźniki realizacji.

8. Propagowanie korzystania z portalu internetowego EU P2P ⁽¹⁾

Portal internetowy EU P2P przewidziany w decyzji 2012/711/WPZiB utworzono jako zasób własny Unii. Działa on jako wspólna platforma dla wszystkich programów informacyjnych Unii (dotyczących podwójnego zastosowania i broni). Podczas realizacji działań wymienionych w pkt 5.2.1–5.2.6 należy upowszechniać wiedzę na temat tego portalu i propagować korzystanie z niego. Uczestników działań informacyjnych należy informować o tym, że portal zawiera część prywatną, która oferuje stały dostęp do zasobów, dokumentów i kontaktów. Korzystanie z portalu należy również propagować wśród innych urzędników, którzy nie mogą uczestniczyć bezpośrednio w działaniach pomocowych i informacyjnych. Ponadto działania te powinny być propagowane za pomocą biuletynu (newslettera) EU P2P.

9. Wyeksponowanie działań Unii

BAFA podejmie wszelkie stosowne środki w celu wyeksponowania faktu, że działanie jest finansowane przez Unię. Środki takie będą wdrażane zgodnie z opublikowanym przez Komisję Europejską podręcznikiem „Informowanie o działaniach zewnętrznych Unii i ich eksponowanie”. BAFA zapewni zatem wyeksponowanie wkładu Unii poprzez odpowiednie logo i działania promocyjne, podkreślając rolę odgrywaną przez Unię i popularyzując informacje na temat przyczyn przyjęcia niniejszej decyzji oraz wspierania niniejszej decyzji przez Unię, a także rezultatów tego wsparcia. Na materiałach przygotowywanych w ramach projektu w widocznym miejscu umieszczana będzie flaga Unii zgodnie z odpowiednimi unijnymi wytycznymi, a także logo „Program EU P2P w zakresie kontroli wywozu” („EU P2P export control programme”). W spotkaniach organizowanych w państwach trzecich powinny brać udział delegatury Unii, aby zwiększyć polityczne działania następcze i wyeksponowanie wkładu.

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/jrc/en/research-topic/chemical-biological-radiological-and-nuclear-hazards/eu-p2p-outreach-programmes-export-control> oraz <https://circabc.europa.eu/>

Z uwagi na fakt, że planowane działania znacznie różnią się zakresem i charakterem, zastosowany zostanie zestaw narzędzi promocyjnych obejmujących: tradycyjne media, strony internetowe, media społecznościowe, materiały informacyjne i promocyjne (w tym, w stosownych przypadkach, infografiki, ulotki, biuletyny, komunikaty prasowe i inne materiały). Realizowane w ramach projektu publikacje i spotkania o charakterze publicznym będą odpowiednio oznaczane logiem.

10. Okres obowiązywania

Szacunkowy całkowity czas trwania projektu wynosi 24 miesiące.

11. Sprawozdawczość

Podmiot wdrażający będzie regularnie przygotowywał kwartalne sprawozdania wyszczególniające w zwięzłej formie postępy w realizacji projektu, a także sprawozdania z misji po zakończeniu każdego działania. Sprawozdania te będą przedkładane Wysokiemu Przedstawicielowi nie później niż w terminie sześciu tygodni po zakończeniu odnośnych działań.

12. Szacunkowy całkowity koszt projektu i wkład finansowy Unii

Całkowity szacunkowy koszt projektu wynosi 1 538 292,73 EUR wraz ze współfinansowaniem zapewnionym przez rząd Republiki Federalnej Niemiec. Całkowity szacunkowy koszt projektu finansowanego przez Unię wynosi 1 377 542,73 EUR.
